

DEKLARACIJA O LJUBLJANI

Obdobju velikih revolucionarnih sprememb v zgodovini običajno sledi obdobje majhnih korakov in prilagajanja sveta človeškim željam in potrebam, ki navidez ni tako pomembna, vendar je še bolj odločilno za kvaliteto vsakdanjega življenja. Politika občinskega odbora Liberalno-demokratske stranke Lj. Moste-Polje bo v prihodnjem času posvečala posebno pozornost prav tovrstnim manj opaznim popravkom kvalitete življenja. V nadaljevanju vam predstavljamo zapis, ki ponuja konkretne predloge za izboljšavo življenjske ravni pri nas, in ki predstavlja konkretno osnovo za delovanje naše stranke.

1. DEKLARACIJA O LJUBLJANI

Ljubljana, takšna kot se nam kaže pod Demosovo upravo po prvih večstrankarskih volitvah, ni mesto, za katerega se zavzemamo liberalni demokrati. To je Ljubljana, ki jo pretresajo velike in majhne afere, izpričana nekompetentnost pri upravljanju in nujnih administrativnih in političnih reorganizacijah mesta. Je Ljubljana, v kateri se povečuje brezposelnost, upada gospodarska dejavnost, je Ljubljana brez razvojnih konceptov, brez lastnega pogleda v prihodnost.

Ljubljana je pod Demosovo oblastjo predvsem iniciativna. Čaka, da bodo o vrsti problemov, ki jo pestijo, odločili drugje – v republiki ali celo v Evropi. Pri tem pa njena oblast pozablja, da ji nobeden ne bo ponudil razvojnega koncepta, ne reševal brezposelnosti, pa tudi ne ekoloških problemov in neustreznih komunalne organiziranosti, če tega najprej ne bodo skušali sami storiti. Mestna oblast mora znova postati iniciativna, mora reševati probleme na lokalni ravni ne glede na to, da vzroki za njih marsikdaj ne ležijo

v Ljubljani. Od države naj ne pričakuje samo ukazov in napotil, temveč naj nanjo tudi vpliva, zavedajoč se, da so v tem mestu osredinjeni največji gospodarski in intelektualni potenciali Slovenije.

Ljubljancem in njihovo mesto si zaslužijo, zmorejo in znajo več, kot jim uspe ponuditi sedanja mestna uprava. Vendar pa znanje in hotenje nista dovolj. Oporo morata najti v tisti in takšni politiki, ki jima je sposobna ponuditi priložnosti, da se tudi uveljavita kot vizija mestnega razvoja in kot reševanje vsakodnevnih praktičnih problemov. Liberalni demokrati ponujamo takšno politiko in tudi ljudi, ki so jo sposobni izvajati.

V naši viziji Ljubljana lahko postane odprto, evropsko mesto, prežeto s kozmopolitizmom in bogato mednarodno dejavnostjo in ne samo slovenska prestolnica. V novi arhitekturi Evrope ima Ljubljana izredno ugodno geografsko lego, ki se ji kaže kot možnost in priložnost. Lahko postane stičišče dveh velikih evropskih megaregij, osrednjeevropske, ki poteka od

Baltika, preko srednjeevropskih držav do Jadrana in južneevropske, ki poteka od Španije ob obalah Sredozemskega morja do Slovenije in se od Ljubljane naprej ozira proti vzhodu. Ljubljana lahko tako postane mesto menjave, mesto, v katerem bi se lahko naselile številne vladne in nevladne institucije novih evropskih prostorov. Referenčna mesta, s katerimi se mora Ljubljana povezati niso Gradec, Celovec, Trst in Gorica, čeprav je tudi z njimi potrebno tesno sodelovati, pač pa metropolitanska mesta in njihova omrežja – Dunaj, München, Milano. Čas je že, da se Ljubljana neha obnašati kot pokrajinski središče in vendarle postane prestolnica evropske države.

Prostorski in prebivalstveni razvoj Ljubljane mora biti po mnenju nas, liberalnih demokratov, tesno povezan s prostorskimi in ekološkimi omejitvami geografskega območja, na katerem živimo. Zato poslovnih in drugih ekspanzij Ljubljane ne načrtujemo na kvantitativnih kazalcih rasti, temveč na kvalitativnih premisah, ki jih omogočajo nove tehnologije. Mesta moramo usmeriti navznoter, s skrbno preveritvijo in revitalizacijo zastarelih urbanih struktur, da bodo sposobne prevzeti nove funkcije (poslovne investicije, državotvorne funkcije, turizem, kultura).

Prav zato se nam kot velika priložnost kažejo prostori in objekti, ki jih je v centralnih mestnih območjih uporabljala vojska. O izrabi in namembnosti teh področij, kot tudi o dinamiki njihovega spreminjanja,

nja, mora odločiti Ljubljana, ne pa republiške institucije.

Vzporedno z urbano revitalizacijo mesta mora potekati tudi ekološka sanacija mesta, kar naj bi bistveno dvignilo kvaliteto življenja v njem. Z odločno akcijo, ki bo lahko uspešna samo, če bodo prebivalci v mestu lahko preračunali svoje stroške in koristi, se moramo lotiti sanacije individualnih odpadkov. Tu predvsem računamo na mednarodne kredite, ki se jim je sedanja mestna oblast tako lahkomišlno odpovedala.

Sedaj je že skrajni čas za družbeno teritorialno in upravno reorganizacijo mesta. Pri tem pa ne moremo čakati, da se bodo stvari najprej zgodile drugje, da bo država sprejela vsaj nujno zakonodajo, ki bo omogočila tudi reorganizacijo Ljubljane. Če bomo čakali, bo Ljubljana politično in upravno blokirana – razprave o proračunu za leto 1991 so to jasno pokazale. V prehodnem obdobju liberalni demokrati ponujamo dve opciji, in sicer:

a) Referendum za združitev obstoječih občin v eno mestno občino, s tem, da se po sprejetju Zakona o občinah omogoči vsem obmestnim predelom, da se izločijo iz mesta.

b) Vpotegnitev izvršnih organov po občinah v delovanje mestnega IS in tesna koordinacija med mestno in občinskimi skupščinami.

V obeh primerih pa predlagamo vertikalno integracijo funkcionalnih upravnih služb, teritorialno decentralizacijo izpostavitve mestne uprave povsod tam, kjer uprava prihaja v stik z občanom. Danes imamo prave obrnjene situacije: uprava je decentralizirana po občinah, občani pa lahko pridejo v stik z njo samo na enem mestu v Ljubljani!

V gospodarstvu na ravni mesta ne bomo

sprejemali odločitev, ki morajo biti v rokah poslovnih subjektov. Poskrbeli pa bomo, da se bodo poslovni krogi lažje in bolje odločali. Skrajšali in poenostavili bomo registracijske postopke, pridobivanja dovoljenj in sploh vso nepotrebno pisarniško delo. Postavili pa bomo razmeroma ostre kriterije, predvsem v ekološkem oziru, ki jih bodo morali poslovni krogi upoštevati. Skrbeli bomo za enakopravnost poslovnih subjektov pri pridobivanju javnih naročil in poslov v mestu. Ustanavljali, ali pa bomo pomagali pri ustanavljanju tistih institucij, ki so pogoj za uspešno poslovanje in inovativnost, kot na primer podjetniški inkubatorji, informacijski centri, posredovalniški posli...

Na področju družbenih dejavnosti se bomo prizadevali za uvajanje sodobnih metod vodenja in organizacije, pri čemer bomo povsod tam, kjer je možno te dejavnosti organizirati za prostovoljne dejavnosti na tem področju. Kriterij za uveljavljanje profitnih in nesubvencioniranih dejavnosti na tem področju bo, da s tem ne bo okrnjena usluga tistim, ki samoplačništva na tem področju niso zmogli. Tistim, ki so pripravljeni in sposobni plačati več na področju družbenih dejavnosti, bomo to omogočili, vendar ne za ceno zmanjšanja kvalitete in obsega uslug za tiste, ki tega niso sposobni.

Mesto vodijo ljudje. Zato se bomo prizadevali za to, da bodo na odgovorna mesta v mestni upravi prišli kompetentni in ambiciozni managerji. Za kadrovske politike, ki bo slonela na preverjanju politične in etične pripadnosti, kot se to danes dogaja v kadrovskih kuhinjah mestnega Demosa, pri nas ne bo prostora.

Za OO LDS Lj. Moste-Polje
Sekretar
Ernest Mencigar

KJE SMO

Kot gotovo že veste, je na jesenskem kongresu SDZ – Narodno demokratske stranke prišlo do odhoda večjega dela bivšega vodstva stranke. Dogodek je bil zelo nenavaden in široko publiciran. Lahko bi rekli, da je vodstvo zamenjalo bazo, članstvo.

Razcep v stranki ni navdušil nikogar, za marsikoga pa je bil nekakšen šok. Toda neenotnosti med članstvom in vodstvom, kakršna je vladala

v stranki pred tem, tudi ni vodila nikamor. Tako je bilo za vse boljše, da se stvari postavijo na prava mesta. V našem občinskem zboru to ni povzročilo posebnega pretresa, iz stranke je izstopilo samo 18 od 203 članov.

SDZ-NDS se zavzema za načelnost in vztrajnost, zato si bomo prizadevali za to, da bi uresničili svoj predvolilni program v celoti ali kolikor bo le mogoče. SDZ-NDS je zato trdno vztrajala v Demosovi koaliciji, saj je samo ta zagotavljala in zagotovila uresničenje temeljnih ciljev.

Demos je imel tri temeljne cilje: 1. uvedbo parlamentarne demokracije,

2. zagotoviti suverenost Slovenije in 3. izvesti lastninjenje družbenega premoženja.

Od treh ciljev sta prva dva dosežena, tretji pa le delno. Sprejet je zakon o denacionalizaciji, na žalost pa je opozicija blokirala sprejetje zakona o lastninjenju podjetij. Brez tega zakona pa naša država ne bo imela pravega gospodarskega temelja. Premoženje mora imeti lastnika, sicer se z njim ne gospodari. Lastninska sprememba bo omogočila našemu gospodarstvu, da postane podobno zahodnoevropskim. Šele tedaj lahko pričakujemo uspešno vključevanje našega gospodarstva v svetovno. Brez

dobrega lastninjenja so na majavih nogah tudi vsi drugi dosežki iz prve in druge točke.

V SDZ – Narodno demokratski stranki smo prepričani, da je Demos dobro opravljal svoje delo. Brez Demosa ne bi imeli svoje države, ne bi dosegli pogojev za družbeno preobrazbo in s tem osnov za življenje po evropski meri. Žal se je ravno bivše vodstvo SDZ prelevilo v najostrejšega kritika Demosa in tudi dogodek, da je Demos formalno razpuščen. Spremenilo se je razmerje sil tudi v skupščinah (republiki in mestni), saj je del poslancev prestopil k novi Demokratski stranki. Ta se je približala opozi-

ciji, čeprav se deklarira za sredino. S tem pa je nastopila kriza parlamenta in tudi vlade.

V občinskem zboru SDZ-NDS se zavzemamo za to, da bivša koalicija DEMOS še naprej sodeluje, zato bomo nastopali skupaj z nam sorodnimi strankami, tako v občinski kot mestni skupščini. Nadaljevali bomo boj za demokracijo in za tiste Demosove cilje, ki jih še nismo uresničili. Od nove volilne zakonodaje pa bo tudi odvisno, ali bomo nastopali skupaj tudi v predvolilnem boju in na letošnjih volitvah, ali pa bomo oblikovali koalicijo morda kasneje.

Milan Matos

NIŽJI DAVKI ZA HRANO IN OTROŠKA OBLAČILA

Skupščina Republike Slovenije je pred kratkim sprejela Zakon o prometnem davku, kar je njena ustavna pristojnost.

Že ob sprejemanju tega zakona je bilo veliko predlogov in zavzemanj, da se osnovne prehranske proizvode ter otroško konfekcijo in obutev oprosti plačila prometnega davka. Zoper te predloge so prevladali predvsem sistemski ugovori da morajo biti vsi proizvodi zajeti s prometnim davkom, država pa naj z ustreznim socialno politiko pomaga revnejšemu prebivalstvu.

Uveljavitev zakona je ob veliki gospodarski in socialni krizi v kateri se nahajamo, povzročila veliko nezadovoljstvo večine državljanov, za katere nekatera znižanja davčnih stopenj ne bodo pomenila ko-

risti, podražitev hrane pa jih je močno prizadela.

Da ne bi posegli v temeljne sistemske rešitve, da so vsi proizvodi obdavčeni s prometnim davkom in da bi se hkrati odzvali na upravičeno ogorčenje državljanov in državljanov, SDP Slovenije predlaga, da se s spremembami in dopolnitvami zakona pooblasti vlado, da lahko zaradi tega, da bi preprečila naraščanje življenjskih stroškov, za posamezne proizvode začasno zniža ali ukine prometni davek. S tem bi vladi omogočili, da glede na možnosti z različnimi sredstvi, če je nujno tudi s politiko prometnih davkov, vodi aktivno socialno politiko.

Vodenje aktivne socialne politike je ustavna obveznost Republike Slovenije. Zagotavljati jo je mogoče z aktivno raz-

vojno in zaposlitveno politiko, ob ustreznih proračunskih sredstvih za socialne datjave. V času gospodarske recesije ali krize, za odpravljanje katere se zavestno vodi tudi politika nizkih plač, primanjkujejo pa tudi sredstva za socialne datjave, je mogoče politiko zniževanja rasti življenjskih stroškov voditi tudi na podlagi oproščanja ali zniževanja stopenj prometnega davka na proizvode, ki v košarici življenjskih stroškov najbolj bistveno vplivajo na višino življenjskih stroškov prebivalstva. V takih okoliščinah je politika ukinitve ali znižanja stopenj prometnega davka na nekatere proizvode utemeljena, saj je znano, da se stroški za prehrano, ki že sedaj predstavljajo preko 50% povprečnih dohodkov družine, naglo povečujejo prav pri družinah z nizkimi dohodki.

Zaradi vodenja aktivne družinske politike, ki jo težke socialne razmere najbolj prizadevajo, je prav v kategorijo izdelkov, za katere mogoče oproščanje ali znižanje stopenj prometnega davka, všteti tudi deška in dekliska oblačila in obutev.

S sprejemom predlaganega zakona bi se tudi v okviru sistema in politike prometnega davka vgradila možnost vodenja aktivne socialne politike, ki izhaja iz ustavne določbe o Republiki Sloveniji kot socialni državi. Vladi bi se dala ustrezna sistemska pooblastila, da tako politiko lahko izvaja. Sindikati in gospodarska zbornica bi postali aktivni iniciatorji take politike in zaradi svoje posvetovalne vloge tudi soodgovorni za njeno izvajanje. To bi bilo tudi v skladu s sedanjimi prizadevanji, da se med vlado, sindikati in zbornico sklene

socialni sporazum. Ukinitve ali znižanje stopenj prometnega davka bi sicer lahko pomenila manjše proračunske prihodke, hkrati pa tudi manjše izdatke proračuna za socialne datjave.

S. B.

OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE – LJUDSKE STRANKE

V soboto 15. februarja se je 80 kmetov in ostalih članov SKZ-LS zbralo na 3. občnem zboru v Zadvoru. Navzoči so bili tudi cenjeni gostje: Jože Jeraj, republiški minister za trg in dosedanji podpredsednik IS SML ter mestni kmetijski minister, predsednik ljubljanskega Demosa dr. Lojze Marinček, direktor ljubljanske

zadruga Jože Tanko in predsednik Demosa Moste-Polje g. Hribar. Zboru so zaželeli tudi v bodoče uspešno delo, orisali sedanjo politično situacijo in odgovarjali na vprašanja.

J. Jeraj je predstavil delo Mestnega sekretariata za kmetijstvo in pozval člane k večji aktivnosti v smislu soli-

darnosti do soljudi in delu v skupinah žensk, mladine in upokojencev. Na bližnjih volitvah pa naj se borimo za zmago strank, ki upoštevajo krščanski etos. Tudi dr. Marinček je opozoril na letošnje volilno leto, v katerem bomo dokončno premagali komunizem. V primeru, da se to ne bo zgodilo pa moramo krivdo pripisati sami sebi.

Na vprašanje kmetov kako bo letos z regresi za semena, je J. Jeraj povedal, da so predlagali 20% regres semen, vendar predlog še ni sprejet. Kmetje so predlagali, da se jim v primeru neregresiranja goriva D2 dovoli uporaba kurilnega olja, ki se lahko tudi ustrezno obarva. Direktor zadruge Ljubljana je na vprašanje o poteku reorganizacije zadruge odgovoril, da še niso pripravili možnih predlogov, načrtujejo pa to v prihodnje. Kmetje so opozorili na probleme

na ljubljanski tržnici (o višini najemnine in prekritja oz. selitve tržnice) in spremembah, ki bodo nastopile s sprejetjem zadružne zakonodaje.

Občni zbor je za predsednika ponovno izvolil Vinka Šimenca iz Bizovika, v opravnih odboru pa 27 članov iz vseh vasi v podružnici. UO bo v kratkem izvolil izvršni odbor.

Občni zbor je bil zaključen z okusno zakusko in prijetnim razpoloženjem.

Mateja Strgulec

NOVA STRANKA DEMOKRATI

Na razkolu Slovenske demokratične zveze, do katerega je prišlo na kongresu konec lanskega leta, ko je del delegatov zaradi nestrinjanja s programskimi usmeritvami stranke zapustil kongres, so se ustvarili pogoji za formiranje nove stranke. Zaradi nastalega položaja, ker je kongres zapustilo sredinsko usmerjeno jedro, so bili dani pogoji, da se ustanovi sredinsko opredeljena stranka in tako je nastala DEMOKRATSKA STRANKA ali krajše – DEMOKRATI. Uradna ustanovitev stranke v Republiki Sloveniji je bila na prvem kongresu Demokratov, ki je bil v Ljubljani 21. 12. 1991. (Kongresa so se udeležili tudi delegati občinskega zbora demokratske stranke Ljubljana Moste-Polje.) Tem aktivnostim, tako v pripravi na kongres kot po kongresnem obdobju, sledijo aktivnosti v občinah, mestu oz. pokrajinskih koordinacijah.

Za delovanje stranke je bilo na kongresu sprejetih nekaj dokumentov (poslovnik, statut, program dela) in imenovani organi stranke. Predsednik je postal Igor Bavčar, podpredsedniki dr. Dimitrij Ru-

pel, Tone Peršak in Igor Omerza, prisednik pa dr. Tine Hribar, dr. Dušan Keber in Rudi Šeligo.

Delegati so za kongres prejeli vrsto gradiv, med katerimi so:

- predlog programskih izhodišč Demokratske stranke,
- socialni program,
- program za javne službe in dejavnosti ter
- predlog Statuta Demokratske stranke.

Sklop gradiva so delegati prejeli z motom »Sreča je na strani zmagovalcev«, kongres pa je potekal pod geslom »Sreča je na strani odločnih«.

V programskih izhodiščih je poudarek na ureditvi pluralističnosti parlamentarne demokracije; na ekonomiji in ekologiji, na socialnem in zdravstvenem varstvu; na znanosti in šolstvu, duhovni in športni kulturi ter zunanji in notranji politiki, zaščiti in obrambi.

Na teh izhodiščih so pripravljene konkretni programi, ki bodo osnova za delo Občinskih odborov. Med pozitivne usmeritve vsekakor lahko uvrstimo opredelitev, da se na prvo mesto postavi gospodarski

program. Posebna pozornost je namenjena prostoru – čim bolj naj bi se izkoristil geopolitični položaj mlade države Slovenije z uravnovešenim in usklajenim izkoriščanjem zmogljivosti infrastrukturnih, komunikacijskih in informacijskih omrežij, s poudarkom na varovanju okolja. Stranka si bo prizadevala ustvariti ravnovesje med urbaniziranimi območji in podeželjem.

V skladu s tem naj bi se razvijali tehnika in tehnologija, uveljavljala aktivna politika zaposlovanja ter princip soodločanja in soudeležbe. Ekonomska politika naj postane odprta.

Socialni program opredeljuje cilje in izhodišča, ki ustrezajo sodobnim potrebam življenja v mestnem in drugih okoljih, na temeljih pravne in civilne družbe, ki na področju socialnega varstva podpira pluralizem in inovativnost.

Program javnih služb in dejavnosti je namenjen razvoju kulture in demokracije, zdravstvenemu varstvu, univerzi in znanosti, izobraževalnemu sistemu in športu.

Na kongresu sprejeti dokumenti so glavne smernice za delo stranke na nižjih organizacijskih nivojih (občina, mesto ali pokrajinska koordinacija). Na teh podlagah bo glede na specifične probleme in gospodarske možnosti vsak občinski odbor pripravil svoj program dela, ki naj bi upošteval potrebe in želje prebivalcev svojega okolja (krajevna skupnost, občina, mesto, regija).

S svojim programom bo stranka nastopila tudi v predvolilnem boju.

Dr. Bogomil Bergant
Mag. Alojz Brus